

W. J. J. J.

W. J. J. J.

Viljinn

Lestrarfélagsblad

i Miklabejarsötn

Bajaröð Viljans

	Nám 17. Febrúar fyrir 18. Febr.	
Djúpidalur	- 18	- - 20
Lútlidalur	- 20	- - 21
Stímstrar	- 21	- - 21
Háskuldur Lævi	- 21	- - 22
Skóhus	- 22	- - 23
Forleifsádr	23	- - 24
Grundarkal	- 24	- - 25
Vaglar	25	- - 27
Frálfsádr	- 27	- - 4. maí
Niklilör	4. maí	fyrir 12. maí
Vikarkví	12. maí	- 14. maí
Viduvelli	14. maí	- 16. maí
Sólheimar	- 16. maí	- 17. -
Vilfsádr	17. maí	
Húskúpi		

Skilisi þaðan til bakkavand. Lesendur Viljans eru beddir að bingla ekki bláid eða bjata það saman. Það fer illa á þau og bláid er ekki svo erfitt meðferð, að þessa þungi, við flúming þess býja á milli.

Viljinn

Lesnarfilagsbláð í Niklabejarsökun
17. áf. | Febrúar 1927 | 3. bláð.

Staturhus við Borgaró

Allir hönnuðum við við erfuleika þá, sem þú eru samþara, að þóma staturhúsi í kaupstóðinn á haussin, ekki síð ef tíðarfer er voni. Og við þessum líka vel til þakninga þinna, sem skreppummar verða fyrir á leiddum og afi óþögilegra og langa tífa á staturhusinum, eftir þú að feru þá þínu staturhúsi.

Það er þú ekki að óþyrmsynin, að þarinn er að vaktina áþugi á medal manna þinna, er þú sí þú kaupstóðinn, í þú, að letta af sér þyrmsyndum erfuleikum og þóma upp þjá sér í þessum staturhúsi, eins og þómu þessir

Lit aude, heir i framhluta Skonafjardur.

Vafalausi á þessi hugmynd sei ekki langa ógn
 hlun mun hafa vatnað i mæðvitund manna við
 hinar helu samgöngur, sem við fengum með brauð-
 imi, að Reykjarkól og ekki síð eflin að bífisid-
 flutningur hófst heir; þeir þá var opin leið að
 þeir, að flytja kjötid að höfn, frá hinu fyrirkyn-
 aðe stáurhusi, á skemmi tíma og ódýrara, en
 fengist hefði með hestvögnum. Mál þetta er eum
 i seifum og ekki veit em á opinberum fundi, en
 manna á mæðil, einkum i Rýstingsráða og Seilun-
 kreppum, hefja mál þetta fengið íalsveidum byr i
 seflyn, svo vafalausi verður þess ekki langt að búa,
 að bodið verður til almenns fundar um mál þetta
 og þykir mér einkar líklegt, að bændum úr fram-
 hluta Almannæpps verði budið þar það rátt, þar
 sem þeir hafa sömu hagsmunna að gæta; En
 hefði valið máls á þessum heir, af þeirri ástæðu
 að mér þykir íalsveid máli skipta fyrir öllum
 Blóndhlutings og dala bændur heir fremur, að gæta

veit með i þessum félagskap. Og þurfum þeir i
 tíma, að fara að gera öllum grein fyrir þeir, þvering
 félags þetta ogði stáfrakti, sem best.

En fyrir mið leyfi Teldi þuppilengast að félags
 þetta yrði hlutafélag. Þó hver og einn fjáreignandi
 hefði Teldifóni að leggja fram þeir lit þygginga fyrir-
 þungads stáurhusis, eflin eigin gætu og vilja, og þau
 (þ. e. félaga) veiri algjörlega laus við stáurfélag
 Skonfirdinga á S. hól eður kaupfélag Skonfirdinga,
 þ. e. a. b. yrði sjálfstæði félag, en i sambandi við
 samband ís. ísl. same. fél. — Hvor stáurhusið
 skuli standa, er spurning, sem margur hefði fyrir
 sei veit. Sumir hafa Teldifóni Reykjarkól, eða
 Vid Gröfargilsa, aðrir við Borgar á og að þeir kneigist
 fleiri raddi. Hefði sei stáur þau fram yfir hina,
 (að Borgar áin er vatnsméiri en Gröfargilsa, og er
 þar högra um sik að reka vélavinstu við stáur-
 urhusið, i. d. þryskivélur og i öðru lagi að þau
 mun ráða mér um valið á stáurum, að land-
 spilda mun fási þeygi, með þólanlegum kjörum

en ekki yfir við Reykjahlöt. Slepi heli en að Guð-
vandi bifvassljóni á Skólk hafi bókist til að
annast flúrnanga frá fyrirkveðni sláturhúsi, að
höfn, svo ódýrt, sem húsið var á, gegn því, að
fyrirk. félög gengi í ábyrgð fyrir þann á kaupum
á nýri bifvass.

Stærta það mi miklu máli fyrir okkur þarna.
þreppsbrá, að geta verið með í þessum félags-
skap. Já, það finst mér fyrir orðið leyfi.

Það mikinn tíma mundum við spara okkur á
hveijn hausti, ef við í stöðum fyrir að fara út á
Þrók, þyfirum ekki nema 1/4 af leiðinni, lalid
frá miðleiki sökmar okkur en yfir að Þorgerðinni?
Ölli það sé afhátt að senja vikunuma. En ef við
getum vandi þeim tíma, okkur að einhverjn leyfi
til hagsbata, i. d. með því að ríða ofan af þyfir-
unum í Tímur okkur, þlegja herfa, byggja hús,
eða p. u. l. í stöðum fyrir það, að haustin lida
afási mér svo fyrir okkur, sökum kaupskapsfróða,
gangna o. fl. að við getum mér ekki lögð fyrir

okkur að hús eða jandabótum. Þá er hesta-
sparnadurinn, þann en og nokkurs vindi. Hestur-
ur fara afti illa í Þrókspendur, missa af hold-
um, sem svo þarf að bota þeim upp á vettum
með falkari heggja en ella. Eða þagindin fyrir
þá, sem eru hrossafar, að þurfa svo miklu
skemri líd, geta fandi þor ferdi fyrir eina.

Og lats að minnast á sjálfar skemmunar,
sem á að slátra, þor taka, við svo stultan
rekslur, eins og heðan úr kléðinni, lítid sem
ekkeri að sér, og reyrasi þar af leiðandi betur
á bláðvelli. Þenn mundu lasna við þar sáinn,
að þurfa að horfa upp á kindur sínar stönda
í þróngum, forugum og bláðum réttum út á b.
Þrók og svelta afti í fleiri hl. tíma, af þeirri
áslátri, að ekkert þoma óreglulega, svo meun
þomasé ekki að, með að slátra kindunum.

Þenn slíkt eiti ekki að geta þomid fyrir
á fyrirk. sláturhúsi, þar sem umsetning yrdi
þemur lítill og hver ber á félagsvæðinu, hefdi

sin ávæðna dag til stálunnar.

Þessi áttid, sem ég hef nú lítilega minnst á, er til hagsbata höfða, fyrir aukur, með sjálf sögð meira allhætt til þenings. Ég veit að vissu, að flúsningskrásonaður á kjötinu að höfð, veður all-nokkur, en þann vegur ekki upp á máti þeim sparnadi, sem ég hef þegar nefni.

Krásonaður við stjörnu þessa félags átti ekki heldur að geta orðið hár og ofis höfud átti fyrirtekid vel að svata krásonaði.

14. Jan. 1927

M. G.

Óskan og íþróttir

Ég býst við þér, að þessar línur mínar fylki lítid hvarsgóð, enda eru þær ekki skrifadar í þeim tilgangi, að vera sem rúsinu í fylsu-enda, heldur það, að veita máls á þér,

(ef einhver vilt eyru ljá), sem ekki hefir ónáð heilabrot okkar Blóðhlíðinga og litla sakti-semi hlóid. Nú á gífurðandum tímum, þar sem svo margi, er ádu vakti haust og til-íu, vundist vera á reiki og efasemdum undirorpu, þá veit það góð, ef einhver góð leit aðhygli mamma, að hreyti, sem aflar fjöd vori þá dýrindustu eign, hrauska viljafasta og siarghefa áttu. Ég mádu vildi leggja það niður fyrir sér, hveisu merri þessu mátti uppremandi kynslóð veit, myndi útkoman reynast sú, að hún er kvæti vinnufar og ekki heldur þor um að skemla sér, Haldi þessu þannig áfram höfði beint til þess, að ekki þarf nema hálfan mams. aldur til þess, að heitar soliti verði al-skripador hjálfum andlega og líkamlega, sem ekki geta afhastað mams veit. Þundlegi þrek má einnig nefna í þessu sambandi; eftir þér sem líkamsprekid

þverna, veiklasi kraftur sálarinnar. Líkams-
 þrekið er þá fullkomid skilyrði fyrir heil-
 brigði sálar þreki. Jafnan fylgjast það að heil-
 brigði sálar í traustum líkama. Þó dettur í
 heug íslenska sveitafólkið, sem mátturinn vinn-
 ist oft og tíðum hafa geið sér far um, að gæta
 sem best úr gæði, en um heilbrigðisástandinn er
 líkamsvæðingum allur orðinn afskildur af
 of einhlíða vinnu, stundum líka af þungri
 vinnu, en ekki þó sér líkamsþraska leysi.
 Ömfremur kaupstaða fólkið, máttlaus, ná-
 bleiki flóðbrjasta og hástandi, af afmíklum
 reykingum og lungnabólum — sem löngum hafa
 fengist við það eitt efni að taka á móti
 ryki og þesi-þungnum gufum úr danssölum
 og kvikmyndahúsum. Það er hálf ógefður
 áhrugi, sem ungra fólkið hefir á dansinum
 eingöngu, sem háfuð strembur. Hann vinn-
 ist ekki vera vel til þess fallinn að þraska
 og stýlja. Lungun þlemd og þrysi saman

í bysitholinu og máttlaus eins og sífinn
 smidjnbeltur. Etlíki opnar hann mögnleika
 fyrir stalingu vöðvanna, sem gæta, af van-
 mátti, þreyfingarinnar luralaga og dauflagar,
 né festir skotræði augnaræði, sem ber vott
 um slappa slæða veggj og óreglulegan blóð-
 straum um líkamann, sem orsakar deyfi
 og drunga.

Fall vanrar upprennandi kynslóð eins á-
 lakanlega eins og þrekið. Hver andleg og
 líkamleg áhrif þess manns þrefur einhver-
 ar aukur, eftir þá sem hún er meiri, þá lét-
 ara veitist veitid, og þá meira for maður af-
 þasiad. — Svadanaga þrefast raddi um
 það, að nú sé kominn tími til að hefjast
 handa og hlæða landid, byggja skóla, brýr
 og brautir, leikla fljót og fossa og yfir hátt
 þagnýta sér þar oft mátturinnar, sem gæta lífa
 þopilegra og ávaxt velkanna ardeandlegri. Það
 eru ekki eingöngu þeningarnir (dauð bréfnipsin)

sem eru öfl framkvæmdanna, heldur líka ein-
beittur vilji, heppriði og heysti, jafnframt þeir,
sem það eru fagarar dygdi, eru engin síðu öfl
þeirra hluta, sem geia skal. Hóad vantar allkur
nestum áskanlegra en þetta? ~~Öð lítan~~ —

Á þraska líkamann. Eina leiddin til þess.
náms er að leggja áskifta alid við líkamsöfingun
og þá úr þeim flakki, sem veita líkamannum al-
hlida, sem bestan þraska, og gela gefid uppboi
á svekkingu þeirri, sem þann svo þrasimmis
verdur að ^{þala} trafa við af einhlida áreynslu, og em-
þemur allt í burtu alskonar þakjum og
óvanta í la'bragði.

Ófan úr fornescjyn í gegnum aldirnar til
nú ofirstandandi tíma, þafa íþróttir og leik-
fimi veid notud, og reynsi óbrigðul aðferd
til líkamlegrar fulltræmmunar.

Grikkis voru fyr á tímum meistarar í þeir
að fá unga menn og stúlkur, til þess, að
idka alskonar íþróttir, er reyndust

fráusti þannsteinar fíngriðs þras menningar,
enda veithu Grikkis sambandinu milli sálar og
líkama glíggja eflitelli og þess vegna var and-
leg og líkamleg menning, svo fagarlega sameinuð
þjá þeim. Hér á Norðurlöndum voru það Svíar,
sem veithu góðum líkamsþraska notkunú lid.
Þeim Per Kenik King, fann upp öfingun þrasfi
er skylid veita áskunni þraska, beði fyrir
líkama og karakter (ef nota meðti danstka
ordú. Eitihveitú ytkar, sem þetta skylid lesa
þrasmasi sjálfþrasí ~~úð~~ ógn úð þetta þrasfi. Það
er afþomendur þess, margar þor öfingar,
sem notaðar þafa veid í skólanum þeir
þeima, það lítid sé. Þetta þrasfi þrasfi
ekki þrasfi áskuna að þrasfi lallmatti, sem til
var áttasi. Það leggur ofmikla áreynslu á
stífar og óþrjálslega stellingar. Það gefur að
skilja, að meina þrasfi útas þrasfi, að stjóina
sé vel og vera þrasfi í þrasfi þrasfi, en í
stífum stellingum, þess vegna náttúrulegt, að

ad afa efrin i hreyfingunum.

Danska leikfimin skrefti ekki svo sér-
staklega þeim þremur höfuðgildisreglum leik-
fiminna, sem gleir líkamann mjúkan, sérkon
og fiman. Enda var margur lítill
betur kominn eftir þessari æfingun, þar sem
svo víða er þannig háltað leikfimi húsi-
um óupphitun og ísköld, ríður fyrir og fremur
á þeir, að fá hita í fólkið um leið og það
þemur leikfimi klefi inn í húsið; æfingun
með vaxandi uppi í 5-8 mínútur, eiga
að hafa þann áhrif á blóðrásina, að hún
streymi óhindruð og útfylli haeja að, og
þryski aðaveggjunum úl.

Danska leikfimin gaf þeir engan gæm
hvort gymnastímun var þeir stjálflandi eða ekki,
sem afi átti sér stað, af þeir að standa í
sömu sporum hreyfingarlaus, í margar
mínútur, í ísköldu húsi. Leikfimin var
þessfundnar lífðbusalegar æfingar

lörðar og leikmar án stálninga og umhugsunar.
Hún fullvegydi hvegi naru þeim þráfum, sem
gea átti við líkamsæfingar.

Primitio gymnastík eða Grúnd gymnastík
er sú leikfimi þóllun, sem bestum árangri
hefir náð. Eins og nafnið bendir til, er hún
reynist hún bestu gæmum eða undirstöðu
þyri eðlilegum aðhlíða líkams þraskka.

Þetta þessi endurbættir vaxforlag, sem
hefir afströmsi, af of mikilli órygðun, eða
þá af lítilli (það er engin síða óhalli) og
allstærar þakki, umþemur stálta þá vöðva,
sem verða úmundað við algenga vinnu.

Það er í fáum orðum sagt, marktíð sem
hún hefir náð, að gefa þögga undir stöðu
þyri göðum þraskka og heilsu. Leikfimi-
þessid skilfisi í 3 aðal lídi, sem gerir
mann mjúkan (líðgan) sérkon og fiman.
(Hjodromagnadan) Í Primitio leikfimi eru marg-
ar æfingar þyri hvein einasta vöðva ^{og lík}

lidamái líkamans, samlinador í þessum þrem-
ur lidum.

Nakkrar íþróttir í hnignun. Þessi álta er að
minnast nokkura íþróttir, sem áður voru tal-
veit íðkadar í sveitunum, en eru nú ódum-
að leygjast niður. Því áður þótti það heimili
illa sést, sem ekki átti skíði, og séttur
þjálfari, sem ekki þurmi að renna sér á
skíðum, enda munni þeir vera fjar, sem
nú eru þurmi ogfi sextugt og hafa alid
aldur sinn í sveit, sem ekki hafa renni
sér á skíðum og lídú líthlega og fjáls-
lega á þeim ogfi fannabreidunum, sem
annars hefdu slétt þráftum þeirra og láfu
þá mörgum sinnum meira. Gaman væri að
vita hversu mörg heimili væru hér í klid-
inni, sem skíði væru til á? Þar eru á-
reidanteygi ekki svo mörg og þaðan af
ferri ungrir menn, er gela sést sig af
því, að hafa þomú á skíði, hvað þá

að kallasi göður skídamadar.

Máður sé ^{manninn} fróðmáður í snjóaförum, ef
hamm ekki berst um á bíkkjumi, liggjandi á
því í fjönninni, þá vadandi skaplana í
þlof eða uppundi hendur, aðfram þom-
inn af áreynslu og mádi eftir órúttan
spól. En að þoma sér upp skíðum og
nóta þau til að spara sér óþarfi rífi
og flýta þorum, það er vísí orðid af ú-
elli og ósamboúð íslensku nymmeningru,
en heimskan verður seini af úelli. Ég
held að sé sjón yrði mér eins undra og eftir-
tekiarverð, að sjá lídlyan skídamann leika
sér á skíðum hér í klidinni, eins og að
rekasi á Indíana eða Þríku stríú.

Það þarf óvilkid fjáðrsmagn til að únda
stóðupur og kljúfa loftid í geysiferð, niður
bráttar skíða-brékkur.

Þá fer þeim nú þekktandi unglingunum
sem að sjást á skíðum, þegar göð ísalón

eru. Þegar er var innanúð þeimingu minnið og
 þess, að unglingar í nágrenninu létu ekki taki-
 þorin líða framhjá að nota skautasvellin á
 kvöldin í góðu veði. Nú er það alveg hef-
 lunda, að sjá stráka í hóp á skautum eflis-
 wellunum. Fyrir nokkrum árum höfðu ung-
 mennafélag þeir í síslunni skautamað einu
 sinni á veðri. Ékki átti þann sinn þann dag
 að veita þeim móðum forstöðu til leunda,
 þó var þáttitakan þýðileg. Þar kepptu karl-
 menn, drengir (innan og um þeimingu) og
 stúlkur, sem þó svo þrjárlega þafa urðu
 lausar við það, að láta sér nokkurn skifja,
 það sem oraudsynlegi er, til þrotks og heilsu-
 bátar. Gálfsogi er alitid, að eitthvað af þeir
 þvennlega fari forgördum við það að leika
 sér í uppvestinum eins og strákar, á skidum
 og skautum. Þú var tíðin, að þvennfolkid
 brá sér þó stundum í buxur og reyndist
 ekki slelegra, þegar í hátt sneiðist, en

velræstur karlmadr. Ég hef meina að segja
 séð það, bedi hér í Skogafidi og öðrum lands-
 fjöndungum að stúlkan völd að láta upp þá
 þaggana, sem bindingsmadráum þafði í ógát-
 þafði svo stóra, að þann þann þeim ekki upp.
 en stöð undir á meðan, þokinn í þenjám
 og þenjám í þaki, en þó á besta skeidi.
 Énda er er viss um það, að þvennfolkid
 getur orðið mér samdóma um það, að það
 þvennlega er ekki eingöngu folgid í þras-
 andi þylli og dansandi þenjund, en jafn-
 framí ortun og þenergi, sem iðheimtasi
 við alvarlegi og göfugri lífsstarf.

Þá er að lokum íslenska glíman þon-
 unger íþróttanna og sí riddaralegasia, sem
 þjóðin hefir þreyti. Niels Bükk, sem nú
 er alitinn þafa besta þekkingu á gildi íþróttu
 og leikþimis, allra íþróttakeimora í Evrópu,
 lét í min eyru talað eitthvað svipað þessum
 ordum falla um íslensku glímana, eftir

sýningar þor, sem íslenskir glímumenn höfðu
útsvegar í Danmörku á síðlidid sumari. „Ís-
lenska glíman er einkuor sú deugilegasta &
fróði og karlmannlegasta í fróði, & gefur til
þynna skarpa og fljóta hugsun, einbeitan vilja
og deuglyndi, & ofurþapp nor ekki að slást
í leikinn“.

Þó sjó unglinga fóru í eina bröndatta
þegar fundum bar saman, á sér ekki sláð
úri orðið. Það var þó tíðum bregð í beinda-
glímu þegar fundum bar saman, og meira
að segja þegar þomid var til kirkjunnar og
genjó var til spurninga. Nú eru það hund-
auri, sem heyrja stríð við kirkjuna og það
svo röggsamlega, að fólkid sem situr úti við
gluggana heyrir stundum ekki slátt orð, af
þeir sem presjúriun segja, þeir hævada í
hundurum, meira að segja eru þeir á rafi
um kirkjuna undir gudspjónusúmi, eða taka
sér sláttinn um við orgel, upplætni af t

söngnum — Ungmennafélagin (af meðlim-
inum eru ekki eingöngu þvenfólk og börn) hafa
ögn reyni að gleða glímu-ífróttina. En
einbeittama áhuga hafa þau fleiri vandað á þeir
svídi. Glíman er einfaldasta og umsvifa-
mesia ífróttin, þegar lítið er á híd góð gild
hemar, engin áhald þarf við idkun hemar,
glímubelti má vera til in Kadli, svo bugs-
urnar lesni við sem mestar skráveifur.

Það voru áskandi að við Íslendingar legðum
meiri velti við gömlur góðu ífróttina allkar,
þar sem hemar þjónustin að þakka, hefir svo
margur ^{traustur} drengur haldid lífi og limum. En
gjalda varhuga við útlendum skúls og skúpaláttum.

Þar sem foreyjóninni hefir þóknasi að alla
sklur aldur úti við íshaf, þurfum við ríttu-
lega á hardsmínusku karlmenntur að halda,
í baráttu við óblíðu náttúrurinnar.

—
Þomi Lúslason.

Þessiromáli.

Nedan við þessar línur minna lýsi ég þér yfir, að vilji þessnefnd þess þessins leyfa þessnefnd þess þessins endurgjaldslausi til leikfima-
nams, er er þús að leidbeina þeim, sem vilja
í þér efni, það litið er gætt miðlað öðrum í þér
efni, án nokkurs minsta endurgjalds.

Slidingur á húsinn og ábyrgð og endurgjald á
skemmdum, sem þú þinn þinna að þessa yfir af-
notendur að sjá um. Karlmannum, þven-
folki og kráttum gætt er leidbeini tilils-
náttar í Primitiva Gymnastik. Þetta
leiddi þann þessinn af sér, að leikfimi
klædnadi yfir þess að þessa sér upp,
sem vilji reyna afþingarnar.

Undirteki þess sljórans vandi er (a)
þessa sem þessi.

Arni Gíslason.

Vani og Vilji.

Það hefir löngum verið sagt að vaninn vili
síttur og veður þér þessinn með
reittum ráttum, er óþarfur fylgijafn ^{hann} er
mörgum manni og þess og afi þessa á-
fram að ganga, er aftur að snúa.

En viljum er áreidandi margfalt síttur
er, og þér eina örugga meðalid, til að uppr-
setta vanann, vilji maður lesa við hann.
Þér þó að afi sé sagt við unglinga, að þeir
eigi að venja sig á það, sem gætt er, og gætt
það síttum, ef þeir hafa nýgn síttur
vilja til þess, þá stefnis vaninn þó afi í
afþinga áli, við það sem vera á, af þér vilji-
ann vaninn. Það er vani að nota löbakk
og meylla afþingra drykkja, vani að blóta,
símuleidis veður það afi vani að segja
ásatt; vani gætt það síttur orðid, að

taka það sem mætur á ekki, þó það sé af
 sérstök líkmeining, sem ekki er gæti við að
 ráða. Vani er það, að vera alltaf talandi á
 fönnum fundum og munu en vilja að þeir séu,
 og vani er það, að gera öðrum gætsalli; en
 við allan þessan vana og mannan fleiri, he
 ótalim, gætu mætur lasmad, ef menn hafa
 nýgn áttan og einbeittan vilja til þess.

En þessi Tellið eftir þeir, að það er af
 sömu meiningu, sem mætur tala á fönnum fund-
 um, en þeir afi sagði minna, sem en álið eins
 skýja og jafnvel skynsamari, en hina. Það
 lítur úi fyrir, að þeir vilji með þessu tala
 taka eftir sér og auglýsa vistar sína, með
 þeir að vera sífelli talandi í hveyni máli,
 sem fyrir kemur, en afi er það þó, að þeir
 auglýsa einmitt híd gagnræða og máli.
 segja um þá, að þeir „fljóti ofan á, allir í
 fyrsta sinni“. Þeir gæta eintis annars en
 þess, sem þeir einir vilja, en láta brúni

siga og mörg orð falla, ef einhver talar á máli
 þeim. Þetta er orðum þeim svo sterkur vani, að
 þeir eru búnir að bjóga um orð og síðis uppi,
 áður en þeir vita af. Tellið er þeir til með
 að síafna og síjóna með stóra áfærustara og
 mörg orð, á þappirunum, en minna af fram-
 kvæmdum, og halla þá afi og einall áfólgs-
 lynda, sem ekki vilja elta þá í blindni, en
 eru þó sjálfir í raun og veru ekki félagslyndri
 en aðrir. En sagði, að en þessi Tellið eftir
 þessu, eða að ^{það} ~~er~~ þessi komid onir þannig fyr-
 ir sjóni, en eftirleki min orð um þoneke
 skamoni, má vera að sumum þykki. Þó þið
~~engum~~ engum að taka þetta ad sér og banna
 engum það heldur.

Unngingar og illa þroskad fólk gengur
 afi í félagskap, þar sem hegr er að vita
 þeir údtáku, an þess ad vita nokkud hvad
 það meinar með þeir og er þá séundum
 nafadijugi fyrir þá, sem vilja hafa þinglin

og höglurinn. Það mun vera lík, að skafnað hafi
verið lík félagskafar, með það meðfram fyrir
augum, að dæfa fólk í þeir að tala. Því verður
þá að orði: bara að það verði þá ekki að af
síttum vana, ekki síð ef telad er hátt um
ekki neitt. — Það er góli að kenna að tala,
en beita að kenna að þessa.

Skafnað Freysgodi all: heit þann er hann
kalladi Freysfaxa; strengdi hann þess heit, að hann
skyldi þeim manni að boga verða, sem rídi
hestinum án hans vilja. Einna smalaonadr
hans veid hestinum í óleyfi og drap Skafnað
hann fyrir þá sök. Þegar Þorbjörn kom til að
heimta bein fyrir son sinn, mælti Skafnað: „Ekki
mundi allur Einna annad smali til orðid
hafa, ef hann hefði ekki rídið hestinum, en ver
munum ein þess ídrast, er ver vorum of mál-
ugin og sjaldan mundum ver þess ídrast,
þá ver málsum færa en fleira“.

J.

Vinnan.

Það er einhver helgi, einhver gófi, gfi vinn-
ummi, sem ekki verður af henni mað. Kvæli
er einhver von um þann, sem vinnur verk sitt
vel og dyggileys, hvers þróingsjinn sem hann
kann að vera og jafnvel þó hann sé stundum
gleyminn á hina öðri hálfun sína. Í idjn-
leysinn einu saman býr algeri vonleysi og
skortur til sjálfþjörgunos og framséttar.
En idjnsemin og löngunin til þess, að ljúka
áttunavelli sínu flýgur mannum ávali nor
og nor lakkmarki hans sjálfs, nor himi idli-
legu líthögun og lítgangi mátturum, sem
er sannleikur — Síðasta fagnadarsindid í
heimi þessum er: „Kynn þú síð þú og
vinn það vel“: Þó þú þá þad állu maud-
synlegra að kynna sjálfum sér. En og
hugg, að flest allri munni aldrei geia kynni

sjálfum sér til gúmma. Það er ekki meðferð ein-
 staklingsins að þekkja sjálfan sín út í ystu
 ásar, því einstaklings eðlið er ekki óraskanlegt.
 En af veltum sínum þynnist maðurinn þessi
 sjálfum sér nokkuð. Það er sagt að maður-
 inn sé mamsins óregin og eins og það er
 án efa átt, að enginn getur án hans lífad,
 eins eil og líka segja, að vinna sé engu síð-
 ur mamsins óregin, stépi hún í rétta átt.

— Þó gæti maður mákvamlega hvelst átt allur
 þessi maður, alí fram að þessum tíma hefir hafa
 á vinnunni, þá veður ódúrláðan sí, að þeir
 hafa flestín skodud hana í tónmeira og minna
 söngn ljási og þar af leiddandi hefir ~~so~~ aft
 veid löng ^{so} söng ómétring í þýðingn heumar,
 sem ómá getun veid. Það er ekki löng um
 tíð síðan, að sí hugmynd var ríkjandi tíð
 meðal fjáldans, að það eil gæti lalíst vinna
 sem úrheimti líkamlegi erfidi.

Vinna hlytus að skiflasi í 2 flakka,

sem sé, hina andlegn og líkamlegn vinnu. Í
 fljót broði vindið skyldleiki þessara löngja
 vinnuflakka ekki ómá mikill, en við ómá
 áhugun kemur það bráti í ljás, að skyldleik-
 inn er ekki svo lítill. Því andlega vinna er
 að náttur leyfi líkamlegi erfidi og líkamlega
 vinna þá um leid andlegi erfidi. Munuinn
 er raunar mjög mikill á því, hve mikill
 menn þunsa að ómá sálartráfiðna við söf
 sín og er það þá andlega vinna, sem þar
 hefir algerlega yfirköndina; það er einnill
 ómádsyn andlegn vinnunnar, sem svo ómá
 ekki hafa getad skilid. Gamali máttaki
 segir: „ekki veður bókunin í ómána lalid“.
 Þú var tíð að þessa þáti sprakmal og góti
 góti heyr á þá, sem þengusi við bókun söf,
 en sem betur fór vour alíaf lít menn, sem sán
 að þessa var alls ekki sprakmal, heldur þessi
 á máti hafi ekki úd nein ótt að stýðjasi.
 Tíli af helstu skilyrdum fyrir því, að hve

síðsták þjóð mái fellum þraska bœði á and-
lega og líkamlega suidinu, er að á mædal kemur
seu sem flestir einstaklingar, er skilji út í
götu eða þýðingn hvortveggiu vinnuflakkauna
og leggja krafta sína fram í þjónustu pers
flakksins, sem þeir telja sig hafan til að
geyna, eða þá að þeir stunda jafnframt lík-
amlega og andlega vinnu, eða fjálkefni, eins
og L. d. Balduin Einarsson, sem fjélkist við
mörg störf og lýsti allri mildræða af hendri.

Nauðsyn vinnunnar. Það sem flestir
kemur í ljás hjá barninu, eftir að það kemst
á legg er starfsþráin, hún er hveijin einasta
barni meðfædd. Barnið vill alltaf hafa eit-
hvad fyrir síni og þegar það vinnar leik-
föng, er það öruggt, en þegar það hefir nóg
að systla við, er það ánægð og lítur vel. Þetta
sannar ljáslega, að mæðrin á að stöfa og
honum er það siginlegt. Starfið göfgar
mamminn, stýllir bœði líkama og sál

en idjnleysid er undirvís ad mannlegn bati
veikni sál og líkama mamsins og Teku
þá honum lífsgleðina, - idjnleysid, þetta
sjálfskaparviti. Íslensku þjóðorinn, sem
langmesti hefir dregid úr framförum og men-
ingn þjóðorinnar, bœði andl. og líkamlega.
Tilt af þri sem ísl. landbúnaði hefir stadi
mesti fyrir þriggum, er vilja og aðhafnaleysi
benda, þeir kunna margir hveijir betur við
að lata eða vinna fyrir sig og þrista
um kaupgjald við þá, ~~er~~ en vinna sjálfir
með sínum höndum og verkforum, sem er
þó bœði fjárhagslega og heilsufarslega þeim
sjálfum fyrir bestu. Og neyðorlegi er til þess
að vita, að búfræðingur, ~~þá~~ búfræðingur, sem
búinn er að stunda Tveggja verra nám við
búnaðarskóla skuli ekki gleða, eða vilja, vinna
fyrir sig sjálfum, með sínum hestum, og þörf-
ustn verkforum, sem notud eru ^{við} til rekunnar
og búnaðarsörð. Þráti fyrir það þó flestir

hafi nokkera hugmynd um að slík vinnu gefur
af sér tilfaldan að. Og ekki þekki og nema
einn bónda í öllum Skothreppi sem gefur veiti
sér slíka vinnu sjálfur. — Þinnor stórsti
líður í báli þjóðorinnar er sundun, Rom-
leysi og skortur á einbeittum vilja. Þug-
ljósast þessi, þessu til sönnunar höfum við in
okkar pólitíska lífi, þar sem hver höndin er
uppi á móti annari.

Flakka skipting bónda er stórkostleg fyrir
endurreisnor baráttu þeirra, þeir verða að vinna
saman, til framgangs þörfustu málefnum. Ís-
lenska bondurinn er af fámennis, til að skilja
sér, eins og ein höfði við þessu lív að má
höndin ein og ein allir vinni saman. Þess
samþygninnar vegna eru bondur þó að
vera samnála um það, að velferð fram-
þjóðorinnar byggist á því að orkja landið,
og freysa á landið.

Þjóðmennska.

Það hefi veid sagt um Íslendinga að þeir veru
yfirleiti fremur gráfgróðri og óaludlegir í fram-
komu og hafa þeir í því sem ginsu áða, þóti
stónda menningaþjóðunum að baki. Þessu hafa
Danir fengið orð fyrir að vera þurðeisir og þjóð-
mannlegir í framgöngu. Þjóðvejar þyflja
jafnan mjög þurðeisir. Það er hafi til ords
um þá, að þó Romi þjóðveji inn í lúð og
spyrji eftir einhverjum hlúð, sem hann vanþagar
um þá í svipinn, þá kaupir hann hlúðinn,
hvad sem verðinn líður og veypir ekki að segja
það niður, en þyflti honum verðid af háti,
þá kaupir hann aldrei meita í þessu lúð framur.

Þegar Íslad er um þjóðarheild, að hún
hafi einhver þurðe ellegar ókosi, þá er með
því átt við oneikkleða heima. Þinnikkleisum
lendi þá í sama númeri og hlýtu þá, annað

hvort þú óveidaskuldada samd, ellegr óveidaskuldada
vansamd. Þessu til sýndings mátti benda á
þins dæmi.

Íslendingar eru taldir gáfaðir, námfúsir og á-
kaflega bókhueingir, einnig er þeim viðbrugðir
þyrir gestrisni og hjálpsýsi og margir út-
lendir þröðum hafa hrásad þessum þrostum
þeirra. Þeir hafa líka fengið orð fyrir að vera
áradnir, áhugulir og duglegir. Vafalaust mátti
margt fleira telja þeim til gildis. Engum onum
þú blandast hugur um, að hér verði þú meður
frádráttu ekki lítill, þú margir Íslendingar
hafa ekki neinn þessara þosta til að vera.

Síðastu ákastir okkar eru taldir að vera
ófélagslyndi, óhagsýni, óþrifnadar og órefled
framkoma. Sjálfsgæti er þjóðræminin marg-
falt fleiri, þú þessi sá eima síðast. Það
er stór bót í máli, að þau eru ekki óleiknaudi.
Medalid, sem getur gerð þau landrak, er ein-
beittur vilji. Vitaskuld er margir góðir

Íslendingar lausir við þessi onin og þurfa þú
ekki lottnis við. Það hefi áreidantega veid
þjóðinni til tjóns, hæl þeg þú hefi veid til að
reidstemma galla sína og þaraffleiddandi geru all
af lítid til þess, að reka þú af höndum sér.
Þessu hefi þú geru onia úr þrostunum, en
góðu hófi gegnis og onir en þú þrafi góðu af.
Þú hefi loyid síg þriggja af sjálfri sér, eins
og Sigurður Nordal kemst að orði.

Þú seymaldinni þá þú mikils um veit að
menn vour kúteisir og þúðmaunlegir í fram-
göngu. Það var Íslendingum mjög mikid meim-
aðrómál, að vera ekki áfrbálar annara á þessu
sviði, þar ed þeir vour iduglega með þonungum
og öðrum þjóðhöfðingjum úslendum. Það þom
líka úsjaldan fyrir að þeir vour telkur framgfi
innlenda hirdmenn, þeir báu afti af öðrum
í þreysti, áprótum, frásgnralisi og skaldskap,
vour skjóti til outa og áhafna og sojdu hikklaui
það, sem þeim teji í þigsti, hæl sem í hlui afti.

— Gumbaugur umstunga kikkadi ekki við að sofa ummalum ^í sínu jafni, eins og honum þótti best við eiga og það svo skorinout, að fáir mundi telur gert hafa.

Þúðmenska og hreindyndi hlutu margi forþætra vara að vönggjöf, var þó ekki að fjúða, þó þessi kasti væru ríkir í fari þeirra.

Það er sagt um Hlúskuld Hlútanessgöðu, að hann hafi verið bær mikill og stættur, mamma frú astur sínum og hærdr vel, mamma best vígur, blíður í máli, ólátur, stíllur vel, orðgödur til allra manna og vinsell. Þetta er síuð marnleysing, en þó svo ljós, að tópasí mun unni að lýsa betur manni í jafri fálum ordum. Engum gletur blandasí hefur um, að mader, sem á þessa lýsingun, hljóti að vera þúðmennti.

Þó víðanlezi sé, að þúðmenska er ekki innifalin í Karlmenstun, fögnum andlísskapmadi ellegar fögnum vaxtarlagi, þá er hún þó óneitanlega góð viðbúi við þá kasti. Þelli munu

óska þess að þamungjan verði þeirra fönnautur á lífobrauðinni, en það er undir hveijum einum þomid, hveisu tryggur þá fönnautur reynt, þó 'hver er símar gefu smidru'. Sumir halda að ólán og þamungja gangi að eifdum. Þó þarna sé nokkud djúpi tekid í áimmi, þá er hile þó vísí, að gmsir kasti og ókasti manna eru stíggengir. En áreidarteyja eru það þó vorum sem mestu ^{þemur} ~~redur~~ til leidar, hja hveijum einstaklingi. Hæluu gletta hæglega vand sig af gmsum ósidum og þamud séi gmsa kasti, ef þeir bara vilja leggja nokkud á sig til þess. Þá sem aldrei reynti neit, hann getur keldur aldrei neit. Og ef manni mider ekki áfram, þá er viðbúid að hann ferisí aftur á bakk.

Það eiti að vera öllum ungunum monnum og þorum ljósi að fáti þyðir manminnr meins en fögur hegðun og þúðmannley framtkoma.

Það er þó heitög skylta óskulíðsins að þetta að þessu malki og ef

viljann vanias ekki þá má ótrúad hreyfa
því, að árangurinn verður góður.

Þó þeim, sem góða framkomu hefi, má
alltaf venja alls hins besta, en síður af
hinum, sem slæma framkomu hefi.

Þú þrúðgjafi maðrinn - þúðmennid - mun
ávallt síudla að því, að allur góður gróður
væxi og blámgisti, hann mun hvarueta
vera á vaxandi til að útrýma illgresinu, þar
sem það hefi fesi rötur. Það er eintey ók
min að vaxandi ástunnað íslensku, megi
blámgisti sem best og að hann verði badi
kreim og fagur og þrúður

C.

Lesið árnáttalögin sín o. fl.

"Til þess ein lög að buduð sijn haldin"
segi gamali máttelli og það er ófáð lítgaugur-

inn, með gamningu og selningu allra laga, að eflu þeim
sé fandi í sinn og öllu. En misbrætur vill nú sama
erid ofi verda á því, að það sé gert. Því þó mörg af
lögum þeim, sem gildir hafa á landi hér ein brúin, að
meira og minna leyfi, og sum meira að segja séti
við nefid á þeim, sem laganna eiga að gata og
sellaar manna, en þess þó ofi og tíðum, að hreyfa
sé hænd ^{eda} ofi fatur til heyringar lögbyrdunum. Við
Íslendingar sum taldir að vera ólöglýðir og ölla
og ekki að vera reiti á móti að svo sé. En hvort
við sum ólöglýðumari en aðror þjódi, skal og
ekkeri segja um, og ekki nágn fæddur til þess;
Líklega þó að svo sé, in því að þetta er svo ofi
látið klingja um allar. Má vera að ólöglýð-
in stafi eitthvad af því, að enn þá munu þáttverð
eftir í blóði allar af utkingsedli forfæra vana,
sem elskudn fralsid og híd óháða líf, flesti eda
öllu ödm fremur og öllu svo ofi þótt oned að
þeygja sig undir ok kvasetningu, sem jafnan ein
að einhverjn lög skering á fralsi einallingsins.

En sagði að mörg lög væru beðin að orku og ornu
 leyfi. Landskum ein brotin á þann lögnum sátr,
 (en þar eum við lög. ein ekki veiri en ordr fjóðri),
 Fordagastlög ein til, en þar ein vido alla ekki fram-
 kvæmd, uto þá a. m. k. ekki nema til orðlaugunda.
 Fradslutlög ein til, en i þingum þan er alluidda
 seipit að fara af fremsta megni. Þausamenka
 er bómud með lögum, orma leyfistólð vdi heppit,
 en alleiðor úr þó og gviir af ólöglegum lausa-
 mómum og heppstjórnir ljúga þer i hveijn
 manufalsþingi, að sýslmanninum, að engin
 ólögleg lausamenka eigi sé stáð i þeirra hepp.
 Og sýslmanninum þerja, þó þer úti vel hveinj
 i állu liggur. Þona orði leyni telja. Þón
 þessa lands ein ordir að minni heppin allaf
 umfangsmikil og mangbratin, og oraldvindr stáif-
 finshumor i ymsum svíðum, fram i állu hófi.
 Blághlyðni má að vísu telja til ókalla þjóð-
 orimor; en þó má vido heimi það til vor-
 numma og málsbata, að þyrri og fremi er

ekki von að allt alþýða fylgiri glugglega með allri
 lofaséningu alþingis, vidoallum við lög, braylingor
 á lögum og braylingor á braylingum laga, hrad eftir
 ormad og i öðru lagi það, að i svái tímum
 hefi það orakud þerri i vöxi, að löggjöfin hefi
 gripit heli til orkud im i einaklingsrétum
 og athafnafréttir orma. Ef til vill er ólög-
 hlyðnin orð einhveijn leyfi, að þema stálegn eftir-
 liti þerina, sem lofauna áðu að gáta.

Vid hófum þyrifasandi tíma átti þessaklynbata-
 lög og samþykki. Þan þafa, eins og soo mörg ömur
 lög, óspari veid brotin og alluidda að litlu eða engn
 hófo. Hlegningin á okkur hendur, þyr brotin á
 lögum þessum, ein þessaklynbatalöginn rýjn, frá svá-
 asia þingi, i endurbattu útgáfu og að ymsu leyfi
 strangari en hin eldri, með lífali hevi seklum
 en ádr vom og eiga þer líklyga að vera þerri á
 hlusadeigendum til hlyðni þerina; þó að ymsum
 þyrri þerri lög ströng og jafnvel ásamgjörn, þá
 er ekki til meins að tala um þan, né rátræða

en vitanlega þó jafnframt að hafa strengna eflinlít, en veid
 hefir, með því, að ekki gangi aðrir fólar lausir en þeir, sem
 Kynbótanefnd hefir valid. Þvíttkomulag þessa hefir engon, eða
 mjög líttinn þóttinn í fóir með sér, og mun að ýmsu
 leyfi heppilegra í bráðina. Ekki er tilkomið að á ári
 unum til 1930 kummi fjárhagur eða græðslu-^ö möguleikar
 almennings eilítt að ríttinn að mun, og þessa ári
 til gæti einmitt að ýmsu leyfi veid undirbúningslími
 Til frekari ráðslafana og framkvæmda í þessu máli,
^{seima meir.}
~~þá er tilkomið að~~ ^{á þessu máli} ~~þá er tilkomið að~~. Eflin lögunum, hefir Kynbóta-
 nefnd hvers þrepps, löglin og heglðinnar um framkvæmd og
 þvíttkomulag hefir Kynbótanna. Ég vil því leyfa mér að
 beina því til hefir Kynbótanefndar þessa þrepps, þótt henni
 sýnir ekki ræðlegi, að notuð sé ^{áður nefnd} heimild Kynbótanna,
 fólarinn sé lönni ganga algæðlega lausir, en strangl eflin-
 lít sé hafi með því að varadir séu, í tíma, allir aðrir fólar
 en þeir, sem Kynbótanefnd velur til Kynbóta. Ég hepp að
 það sé skadur allmanna banda, að veit sé að fólarinn gangi
 lausir. Með því máli losna þeir ^{þvítt um sinn} veid allan þóttinn þóttinn, sem að
 gírdingum og fólahald ^{þess} ~~þess~~ fóir með sér og allskannar vefslus
 og áþyngdi, sem af því leiddi, fyrir hrassaeigendum.

Stefán Jónsson.

en

he,

h

4